

Debat sobre l'emancipació juvenil

255-00004/13

PRESENTACIÓ: GP JXCAT, GP ERC, GP PSC-UNITES, GP CUP-NCG, GP ECP
Reg. 17155 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 13.10.2021

A la Mesa del Parlament

Els diputats sotasignats, que constitueixen una cinquena part dels membres d'aquesta cambra, d'acord amb el que estableix l'article 156.1 del Reglament del Parlament,

Sol·liciten

Que es faci un debat general al Parlament sobre emancipació juvenil.

D'acord amb el que disposa l'article 156.4 del Reglament del Parlament, a continuació es consigna el guió dels temes que es proposen com a objecte del debat: les causes i les conseqüències de la manca d'emancipació juvenil a Catalunya.

Exposició de motius

L'accés a l'habitatge continua sent una fita inassumible per a la majoria de joves a Catalunya, sobretot a la franja d'edat entre els 16 i els 29 anys. L'Enquesta de Població Activa (EPA) destaca al darrer informe publicat, relatiu al segon trimestre de l'any 2021, que la taxa d'emancipació d'aquesta franja és del 16,3%. La xifra de joves que pot independitzar-se és la més baixa del segle per quart trimestre consecutiu, amb una disminució respecte a l'any anterior de gairebé dos punts percentuals (18%). Aquestes xifres no fan més que consolidar una dinàmica decreixentista en relació amb la taxa d'emancipació juvenil, la qual s'ha vist reduïda a la meitat en tan sols 14 anys (33% l'any 2007) i amb unes dades encara més catastròfiques a partir de la pandèmia.

Les dificultats d'accés a la llar per part del col·lectiu tenen com a motiu principal la seva situació socioeconòmica; situació que ha sigut especialment agreujada arran de la pandèmia de la COVID-19. A Catalunya, les joves treballen principalment al sector serveis (82%), sector que es va enfonsar en més d'un 15% l'any 2020 segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE). És destacable també que el jovent català treballi habitualment amb contractacions temporals; segons el darrer informe de l'Enquesta de Població Activa (EPA) «gairebé la meitat de joves assalariats tenen un contracte temporal (47,2%). En canvi, entre les persones assalariades de més de 29 anys aquest percentatge és del 15,4%. [...] Com va passar en la crisi iniciada el 2007, la destrucció d'ocupació vinculada a la pandèmia ha afectat més les persones amb contractes temporals. En els darrers 10 anys la temporalitat ha tendit a consolidar-se com una forma de contractació gairebé tan habitual com la contractació indefinida entre les persones joves; mentre que es manté com una contractació molt minoritària entre els que tenen més de 29 anys». En relació a aquest context laboral, també són importants les dades del darrer informe de l'Observatori de Treball i Model Productiu, on es visibilitza que per tipus de jornada, els contractes a temps parcials són els que més han crescut entre les joves en termes absoluts en comparació amb un any abans i representen el 42,4% de les contractacions juvenils, pes molt superior al que té el conjunt de la població o que el 35% de l'atur a Catalunya és de joves menors de 30 anys. Encara hi ha altres casuístiques destacables, com les pràctiques laborals no remunerades o les hores extra no remunerades –on, segons la EPA, a l'Estat Espanyol s'arriben a fer més de 2.500 hores extra no remunerades–, també agreugen de forma sensible la situació econòmica de les joves.

Segons dades de l'informe de Joves Llogateres i Dret a l'Habitatge, a Catalunya les joves haurien de destinar de mitjana més del 120% del seu sou en la llar. Aquest fet limita l'emancipació de les joves al nostre territori, provoca que la majoria s'hagin d'independitzar compartint pis, amb el suport familiar i/o en condicions completament precàries. En aquesta línia, és destacable que més del 56% de les joves emancipades a Catalunya declari haver patit abusos a la llar, com pot ser el no retorn de les fiances.

La manca d'accés a la llar o a condicions ocupacionals dignes provoca que moltes joves pateixin vulneracions en l'àmbit de la salut. Ja abans de la pandèmia, l'Observatori Català de la Joventut, a través de la publicació de l'Enquesta Catalana de la Joventut, relacionava les condicions materials amb el benestar emocional de les joves i destacava que el 44,5% del jovent català afirmava sentir principalment tristesa per no poder arribar a final de mes; que el 14,9% hagués reduït el consum de productes bàsics; que el 12,7% hagués patit algun problema de salut per la seva situació econòmica; o que el 10,8% hagués reduït o endarrerit la compra de medicines o les visites al metge. És apreciable, doncs, que la vulneració del dret a l'accés a l'habitatge té conseqüències directes en la salut de les persones joves: Aquesta situació no ha fet més que accentuar-se amb la pandèmia, i segons dades de l'Institut Nacional d'Estadístiques el 86,1% de les joves catalanes presenten malestar emocional. En aquesta línia, l'Hospital Sant Joan de Déu indica que des d'Urgències han atès un 50% més de joves i, tot i que la majoria que hi han acudit presentaven quadres d'ansietat, psicosi, depressió i trastorns alimentaris, destaca l'increment d'autolesions i intents de suïcidi. L'increment d'intents de suïcidi durant l'any de pandèmia entre les noies de menys de 18 anys va créixer un 195% durant la pandèmia, i el suïcidi es consolida com la principal causa de mort no natural de les persones joves.

Aquestes vulneracions de drets destacades, relacionades principalment amb l'habitatge, l'ocupació i la salut, es desenvolupen al nostre territori tot i tenir al nostre ordenament jurídic eines específiques per al col·lectiu jove –on es destaca la llei catalana de joventut 33/2010, de l'1 d'octubre, de polítiques de Joventut– i polítiques específiques per aquest àmbit –com pot ser Garantia Juvenil. Aquest fet no fa més que constatar la necessitat de replantejar les eines ja existents i buscar de forma urgent mesures que donin resposta a les vulneracions de drets i la precarietat que pateix de forma sistematitzada el col·lectiu. Aquestes mesures han d'estar acompanyades dels recursos materials i pressupostaris necessaris per a poder garantir la seva plena execució.

Objectiu del debat

- Analitzar les causes i les conseqüències de la manca d'accés a l'habitatge per part del col·lectiu jove per tal d'acordar les actuacions concretes per millorar la taxa d'emancipació, la situació socioeconòmica del jovent i encetar el debat sobre el model de benestar emocional juvenil a Catalunya.
- Que d'aquesta sessió emani una resolució, una modificació de llei o una proposta legislativa nova que inclogui els compromisos, demandes i propostes d'acció el màxim de concretes.

Temari del debat

- La llei catalana de joventut 33/2010, de l'1 d'octubre, de polítiques de Joventut.
- Els pressupostos de la Generalitat, especialment en relació amb els programes de Joventut, Habitatge i Salut Pública.
- La situació habitacional a Catalunya i com afecta a les persones joves.
- Estudi de la situació habitacional per garantir l'equilibri territorial en l'emancipació del col·lectiu jove a Catalunya.
- Les condicions laborals pel que fa al col·lectiu jove.
- La iniciativa europea de Garantia Juvenil.

– El sistema de salut pública pel que fa a la salut mental, concretament del col·lectiu jove.

Palau del Parlament, 5 d'octubre de 2021

Mònica Sales de la Cruz, GP JxCat; Marta Vilalta i Torres, GP ERC; Alícia Romero Llano, GP PSC-Units; Eulàlia Reguant i Cura, GP CUP-NCG; David Cid Colomer, GP ECP, portaveus. Judith Toronjo Nofuentes, GP JxCat; Pau Morales i Romero, GP ERC; Basha Changue Canalejo, GP CUP-NCG; Jessica González Herrera, GP ECP; David González Chanca, GP PSC-Units, diputats

3.10.85. Propostes de resolució per a crear comissions, subcomissions i grups de treball

Proposta de resolució de creació d'una comissió específica per a la tramitació de textos consolidats

252-00012/13

PRESENTACIÓ: GP ERC, GP PSC-UNITS, GP JXCAT, GP CUP-NCG, GP ECP
Reg. 17814 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 13.10.2021

A la Mesa del Parlament

Marta Vilalta i Torres, portaveu del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, Alícia Romero Llano, portaveu del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, Mònica Sales de la Cruz, portaveu del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, Eulàlia Reguant i Cura, portaveu del Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar, David Cid Colomer, portaveu del Grup Parlamentari d'En Comú Podem, d'acord amb el que estableix l'article 147.1 del Reglament del Parlament, sol·liciten la creació d'una comissió específica per a la tramitació de textos consolidats.

Palau del Parlament, 8 d'octubre de 2021

Marta Vilalta i Torres, GP ERC; Alícia Romero Llano, GP PSC-Units; Mònica Sales de la Cruz, GP JxCat; Eulàlia Reguant i Cura, GP CUP-NCG; David Cid Colomer, GP ECP, portaveus
